Dag 1

Het is 11 november 2024 als ik me opgeef voor deze editie van de SH (Single Handed). Opnieuw als solist.
Maar in de week vóór de start is het nog even spannend of ik wel kan en zal deelnemen. Mijn lief kreeg in juli een hartaanval, waarvan ze nog herstellende is. In augustus heb ik al succesvol meegedaan aan de 24 Uurs, maar dat betekende slechts twee dagen van huis. Nu gaat het om een dikke zes dagen.

Een week voor de start begint Astrids revalidatietraject, en na de eerste training voelt ze zich een paar dagen verre van goed. We hebben het erover, laten het even rusten en praten later verder. Lang verhaal kort: op vrijdag 17 oktober vertrek ik vanuit Warns naar Lelystad.

Terwijl ik dit schrijf, maak ik in gedachten een diepe buiging voor mijn lief. Dank, lieve kleine grote doorzetter.

Bij aankomst in Lelystad kan ik direct aanschuiven bij het wederom fantastische Sailers Diner. Het is weerzien met bekenden en kennismaken met nieuwe collega-zeilers.

Voordat ik vrijdag uit Warns vertrok, heb ik nog snel een nieuwe dynamo gekocht. De spanningsregelaar van de oude is stuk. Omdat de aansluitingen van de nieuwe niet helemaal gelijk zijn aan de oude, besluit ik eerst via ChatGPT uit te zoeken hoe en wat. Mijn SH begint dus op zaterdag met een “technische opdracht”.

Na de succesvolle wissel is het tijd om een goed gevulde tas op te halen, met onder andere een afgesloten envelop met de zeilopdrachten. Aansluitend volgt het palaver met de laatste instructies en informatie, de traditionele snertmaaltijd en om half twaalf het fotomoment.

“Plan je vaart en vaar je plan” is een goede tip die ik ooit kreeg van een KNRM-opstapper. Mijn plan is eenvoudig: vaar achter de “meute” aan. Die bezit samen gouw meer dan vijfhonderd jaar ervaring tegenover mijn prille drie en een half jaar.

Uiteraard heb ik de weers- en windverwachting de afgelopen week al vaak bekeken. Conclusie: er is niets veranderlijker dan het weer en de wind. De eerder voorspelde windkracht 0 op de startdag is inmiddels veranderd in een mooie verwachting van windkracht 3 Beaufort.

Achter de meute – of wijsheid – aanvaren betekent ook: niet als eerste starten. Ik vaar als een van de laatsten langs het startschip, waarop de code voor het openen van de

afgesloten envelop met seinvlaggen is aangegeven. 184 of 148, zie ik. Ik probeer beide. Als het slotje opengaat, lees ik de zeilopdrachten.

Dan zie ik dat de “wijsheid” noord gaat, dus vaart Willem eerst ook noord. Op naar Lemmer, met een mooie ruime wind. Onderweg test ik mijn nieuwe selfiestick; die werkt uitstekend.

Als ik in de Lemstergeul aan kom zakt de wind wat weg, juist op het moment dat we het laatste stuk moeten opkruisen. Maar ook met minder wind, wat geduld en doorzettingsvermogen bereiken we Lemmer.

In Lemmer leg ik vlag bij de sluis aan en de schipper van de *Wallaby* vraagt of hij bij mij mag afmeren. Uiteraard. De verplichte selfie bij het sluiskantoor maken we aan de andere kant van de kolk. Mijn redenering: ik sta daarmee nog steeds vóór het kantoor van de sluiswachter. Mocht de hoogmogende dame of heer van de organisatie daar moeilijk over doen, dan roep ik wel de hulp in van Govert van Ramselaar, jurist – met wie ik vanmorgen kennis heb gemaakt. Maar dat zal vast niet nodig zijn.

Als we Lemmer weer verlaten, is de wind vrijwel verdwenen. Het beetje wind dat er is, komt uit oost-zuidoost – van achter dus. Ik zet mijn nieuwe B1-zeilen in ‘melkmeisje’-stand en doe daarmee weinig onder voor collega’s die met joekels van ballonfokken varen.

Langzaam glijdt de SH- en DH-armada voorwaarts. De vaarsnelheid gaat langzaam van 1,8 knoop naar 2, dan 3, en in anderhalf uur tijd een mooie 5 tot 6 knopen. Bij het Vrouwenzand tikken we zelfs ruim 7 knopen aan. *Go Jente, go!*

Intussen heb ik mijn heerlijke stoofschotel uit de oven al achter de kiezen. Wanneer de koers noordoost wordt, laat ik het grootzeil gecontroleerd gijpen. Daarna vier ik de fokkeschoot en ga – uiteraard aangelijnd – naar voren om de spinnakerboom los te maken en op te bergen.

Als alles weer op orde is, verleg ik de koers naar het noorden. Het is inmiddels donker. Regelmatig scan ik de omgeving en de elektronische kaart op andere boten. De wind trekt aan tot circa 17 knopen, de boot loopt 7 knopen. Ik besluit het grootzeil te reven.

Het meeste kan ik vanuit de kuip doen; voor de laatste handeling moet ik naar de mast – uiteraard aangelijnd. Ondanks de lage buitentemperatuur zweet ik na dit klusje als een zeeotter.

De wind zakt later terug naar gemiddeld 12 knopen, maar de snelheid blijft boven de 6. Dikke prima. Niks aan doen.

Een tijd lang vaar ik achter de *Blekxtoon* van Frank en Anneloes. Tegen 23 uur verleg ik de koers naar oost-zuidoost om de vaargeul naar Makkum in te gaan. Daar moet er tegen de wind worden opgekruist.

Plotseling nader ik de *Blekxtoon* snel. Ze lijken wat rond te drijven. Als ik op gehoorsafstand ben, vraagt de bemanning of ik ze een sleep kan geven — natuurlijk. Ze zijn nét iets te ver buiten de vaargeul geraakt en vastgelopen. Om weer los te komen moesten ze de motor gebruiken, en daarbij is er een lijn in de schroef gekomen. Dikke pech dus.

Ik zet snel het deklicht aan voor beter zicht en vaar behoedzaam langszij. We maken vast en varen zo rustig naar Makkum. Frank vertelt dat hij zeilinstructeur van beroep is. Je ziet maar: het kan de besten overkomen.

Vandaag zo'n 50 mijl gevaren. Voor ik om half één de luikjes sluit, stuur ik een appje naar Astrid dat ik goed ben aangekomen. Ook stuur ik nog een bericht naar deelnemer Ralph van de *Kelvin*, die in de WhatsApp-kwebbelgroep meldde dat hij met een defecte accu in Makkum ligt. Ik heb de accu van de elektrische buitenboordmotor van onze bijboot bij me en laat hem weten dat hij die wel mag lenen.

We zijn op de wereld om elkaar te helpen, nietwaar.

Dag 2

Om zeven uur bel ik Ralph van de *Kelvin*. We spreken af elkaar zo op de kade te treffen. Ik pak de accu en sjouw het 25 kilo zware ding over twee andere boten naar de kant. Mooi dat Ralph weer verder kan.

Ik maak nog een selfie bij het verenigingsgebouw en bereid de boot voor op vertrek. Mijn onfortuinlijke buurman Frank helpt met losmaken, en dan is het — op de fok — koers Kornwerderzand. Het is maar een klein kwartiertje varen, dus het grootzeil krijgt nog even rust.

Het schutten in de sluis neemt de nodige tijd; er zijn nogal wat SH- en DH-deelnemers die richting het Wad willen.
Na de sluis volgt het eerste keuzemoment van de dag: Terschelling of Den Helder.

Ook nu vaar ik achter een paar honderd jaar “wijsheid” aan — onder het motto: beter goed gestolen dan slecht bedacht. Het wordt Terschelling. Langzaam loop ik in op de vloot. De *Jente* vreet ze als het ware één voor één op.

Bij de Jacobsruggen ga ik stuurboord uit, via de West Meep en de Slenk naar Terschelling.
Ik heb Iemke en Erik op de hoogte gebracht van mijn komst. Iemke is een gewaardeerd opdrachtgever, Erik een medewerker van hem.

Als ik in Terschelling aanleg, staan ze me op de steiger op te wachten. Dat doet een eenzame solozeiler goed — hartverwarmend.
Na het stempel te hebben gescoord, maak ik nog een praatje met deze en gene en ga dan weer door — of beter gezegd: terug, naar Kornwerderzand. En dat gewoon vrijwillig.

Eerst maak ik het rondje Jacobsruggen af. De hele terugtocht verloopt kruisend en laverend. Ik vaar zo’n beetje gelijk op met de *Generation* en de *Uitvreter*.

Het is al donker wanneer we aankomen in de buitenhaven van Kornwerderzand. Verschillende SH- en DH-schippers hebben ook besloten hier de nacht door te brengen.

Simon en Maaike van de *Generation* nodigen me uit om nog wat te komen drinken. Ik neem de uitnodiging dankbaar aan.

Het is een uur of tien als ik mijn kooi opzoek.

Dag 3

Het is een uur of negen als ik weer van wal steek.
Ik heb een goede nacht gehad, maar voel me niet echt optimaal.

Het doel voor vandaag is in ieder geval Den Helder, en daarna Medemblik.
Ik overweeg serieus om de zeilaanwijzing van de weledele, hoogmogende organisatoren — dat je alleen dezelfde sluis mag gebruiken om van het IJsselmeer naar het Wad te varen en omgekeerd — te negeren. Wat een nutteloze regel.

Ik vaar opnieuw op met de *Generation* en de kitsgetuigde *Sanga* van schipper Annelies Wichers.
We hebben de stroom mee. In het begin gaat het aardig gelijk op, maar langzaam lopen we toch uit op de *Sanga*.

We varen via de Doove Balg en de Tesselstroom richting Den Helder. Met regelmaat passeer ik andere deelnemers. Als het lukt, maken we foto's van elkaars schepen en plaatsen die in de Kwebbelgroep. Ook is er appcontact met mijn eigen WASH-adviesteam. WASH staat voor *Willem Asma Single Handed*.

Het grootste deel van de tocht is scherp aan de wind, maar goed bezeild. Alleen het laatste stuk moet er gekruist worden. Rond half twee maak ik vast in de jachthaven van de Koninklijke Marine Jacht Club.

Er moet een selfie met het havengebouw op de achtergrond gemaakt worden, en twee vragen worden beantwoord. Voor het vinden van die antwoorden zet ik mijn WASH-adviesteam maar even aan het werk.

De prachtige en voorspoedige heenvaart heeft mijn — uiteraard foute — sluisplan om er bij Den Oever weer naar zoet te gaan, gekielhaald. Foei, weg met die dwaze gedachten! Hoe kreeg ik het bedacht? Die beste Frits en Elly (of zou het Elly en Frits zijn?) hebben immers het beste met ons voor.

Terug naar Kornwerderzand dus. Eerst heb ik nog wat stroom tegen, maar daar maalt de *Jente* niet om. Het gaat heerlijk. Tegen zessen nader ik Kornwerderzand weer.

In verband met de avondspits moet ik een kleine tien minuten wachten. Dan gaan we met een stuk of wat lotgenoten — of medestrijders — de sluis in en ruilen zout in voor zoet. Ondertussen begint het te schemeren en is het ook tijd om het toplicht aan te doen.

Als we de sluis uitvaren, zet ik koers naar Medemblik. De route lijkt geheel bezeild. Wel gaat die een klein stukje door het windmolenpark, en ik weet eigenlijk niet of dat wel is toegestaan. Daarom neem ik per app contact op met mijn adviesteam. Volgens Rinske, een van de adviseurs, is het toegestaan. Dat is goed om te weten.

Het komt zo uit dat ik vlak langs een van de imposante molens vaar. Het *zwoef, zwoef, zwoef* klinkt indrukwekkend. De wind lijkt er last van te hebben want die zat plaatselijk even terug.

Het eerste deel van de tocht naar Medemblik word ik getrakteerd op een prachtige sterrenhemel. Ik geniet ervan, en er komen wat hogere gedachten binnen — over de grootsheid van de schepping en zo.

Later betrekt de lucht weer, en als ik in de buurt van Medemblik kom, begint het wat te regenen en trekt de wind aan. Ik heb mijn koers iets te optimistisch ingeschat en moet, mede door de gedraaide wind, toch nog een paar keer kruisen.

Ondertussen word ik steeds bedrevener in het klaarmaken van de boot: fenders klaarhangen, en — als het enigszins kan — ook het grootzeil laten zakken zonder beslist de kop in de wind te draaien.

Het is nog even zoeken naar de haveningang. Door al het andere licht rondom het havenhoofd zijn rood en groen moeilijk te onderscheiden, dus vaar ik blind op de kaart. Dichterbij zie ik ze toch, en even later vaar ik, zoals het hoort, op de fok de haven binnen.

Dan rol ik snel de fok in en ga op de motor rustig verder.
Als ik langs de *Generation* vaar, roept Maaike dat ik wel bij hen langszij kan vastmaken. Daar maak ik graag gebruik van.

We wisselen nog een paar woorden, en daarna zoek ik snel — zeer voldaan — mijn kooi op. Voor ik ga slapen, heb ik uiteraard nog even contact met het thuisfront.

Dag 4

Om kwart over zeven kleed ik me aan, ga het liggeld betalen en loop, gewapend met handdoek en douchegel, naar de drijvende sanitaire voorziening in de haven. Even lekker onder de douche.

Als ik klaar ben en de meeste kleren alweer aan heb, vraag ik me ineens af of ik mijn haar eigenlijk wel gewassen heb. Ik heb er geen actieve herinnering aan. Zou dit de bekende klap van SH-molen zijn? Het zal wel.

Ik laat het voor wat het is. Ik heb geen zin om opnieuw uit de kleren te gaan.

Het havenkantoor gaat pas om acht uur open, dus nog even geduld. Van buurvrouw Maaike krijg ik de tip om het vereiste stempel bij het hotel vlak bij het havenkantoor te halen. Dat scheelt tijd. Ik neem een reep chocolade mee als ruilmiddel.

Terug aan boord maak ik de *Jente* gereed voor vertrek, ruim de fenders op en hijs alvast het grootzeil. De wind staat weer op de voorsteven, dus dat gaat prima.

Vlak voor vertrek laat ik Simon en Maaike nog mijn Samsung-tablet zien met daarop Navionics. Zelf gebruiken ze een wat verouderde manier van navigeren, waarmee ze – naar mijn idee – niet altijd over de meest actuele gegevens beschikken.

Om tien over acht gooien ze me los en zet ik koers naar Hoorn. De opdracht in Enkhuizen doe ik op de terugweg wel.

Het grootste deel van de route naar de sluis ten oosten van Enkhuizen is bezeild. Alleen het laatste stuk moet ik een paar slagen maken. Als ik de sluis nader, krijg ik direct groen

licht en kan ik de kolk binnenvaren. Met mijn speciale sluislandvast leg ik aan stuurboordzijde vast. Nog geen tien minuten later vaar ik alweer het Markermeer op.

De wind komt pal uit de richting waar ik heen moet, dus het wordt kruisend varen. De wind is stevig – zo'n twintig knopen – en ook nu heb ik één rif in het grootzeil. De nieuwe zeilen, gecombineerd met mijn langzaam toenemende kennis en gevoel voor trim, zorgen ervoor dat mijn dame prachtig in balans vaart. Zelfs als ik per ongeluk de stuurautomaat uitschakel, houdt ze keurig koers. Het wordt nog wel wat tussen ons.

Op de Hoornse Hop heb ik even een videogesprek met het thuisfront. Ik word gemist – dat is de samenvatting van het contact. Zowel door mijn lief als door vriend (hond) Sem. Astrid heeft vandaag een wat mindere dag. Wat zou ik haar graag de (lichamelijke) balans gunnen die de *Jente* momenteel heeft.

Als ik weer alleen ben, slik ik een brok in mijn keel weg.

Tegen half twee passeer ik het havenhoofd van de stadshaven van Hoorn. Direct daarna rol ik de fok in en vaar rustig op de motor verder. Ik leg naast een vissersschip vast en klim aan wal voor het stempel. Ook nu neem ik weer een bedankreep mee voor de vrolijke havenmeester.

Naast een stempel krijgen we ook een heerlijk bakje koffie. Ik maak een praatje met Andreas van de *Bo*. Het is zijn eerste deelname aan de SH en ook hij geniet volop. We zijn het roerend eens: de SH is een inspannend en vermoeiend, maar bovenal prachtig, leerzaam en grensverleggend evenement.

Na de koffie zoeken we onze "dames" weer op en kiezen opnieuw het ruime sop. De wind staat gunstig, dus de zeilen gaan wijd uit. De *Jente* loopt tegen de zeven knopen.

Tegen kwart voor vier kom ik, samen met de *Bo*, in Enkhuizen aan. We leggen naast elkaar aan en halen ons stempel. Daarna rest mij nog mijn dobbelopdracht: een rondje om een drietal boeien. KG, EZ-B, EZ-C en terug naar KG.

De wind zakt op een gegeven moment wat weg, dus ik besluit het rif uit het grootzeil te halen. Een half uur later haalt de wind weer flink aan en zet ik het rif opnieuw.

Als ik mijn dobbelrondje heb voltooid, zet ik koers richting Trintelhaven. Het begint te schemeren, dus ik schakel mijn driekleurig toplicht in.

Op een gegeven moment ontdek ik dat ik op ramkoers lig met een onverlichte boei. Snel verleg ik op het laatste moment mijn koers en stuur een aantal dankjewels naar boven.

In de buurt van de Trintelhaven trekt de wind aan tot zo'n 25 knopen. Ik besluit al varend nog een rif te zetten. Het is hard werken op een boot die met zeseneenhalve knoop door het water snijdt. Even later haal ik, nog steeds al varend, ook het grootzeil binnen.

Ik overleg met mezelf of het wijs is om nu het kleine, onbekende en onbeschutte haventje binnen te lopen. Het weloverwogen antwoord: nee. Ook de tweede optie – hier mijn ankeropdracht uitvoeren – gaat om veiligheidsredenen overboord.

Ik vaar door naar Lelystad en ga nabij de haven voor anker. Ter compensatie maak ik van de verplichte twee uur er een complete nacht van.

Later op de avond lees ik in de Kwebbelgroep-app verschillende berichten van boten die juist bij de Trintelhaven in moeilijkheden zijn gekomen. Eén loopt vast, een ander raakt verstrikt in visnetten. De inzet van de KNRM blijkt meerdere keren nodig.

Ik sta daarom 100% achter mijn besluit om de vereiste selfie bij het monument op de dijk in Trintelhaven te missen. Als alternatief heb ik een selfie gestuurd van een ander "monument".

Dag 5

Dag vijf is inmiddels al een tijdje bezig. Ik duim de laatste woorden van dit verslag nog liggend in mijn kooi op mijn telefoon. Het is tijd om op te staan. Straks wat ontbijten en nog wat administratie doen, daarna het laatste stukje naar de haven van Lelystad om de spullen in te leveren.

Ik vraag me af wat deze SH me gebracht heeft. Trots? Misschien stiekem een heel klein beetje. Ik ben vooral dankbaar dat ik hem zonder noemenswaardige schade of letsel heb uitgevaren. Hier en daar een pijntje, een bloeduitstorting op mijn rechter scheen, wat opgezwollen handen van het gesjor aan de schoten en lijnen – maar dat is het wel.

Ik heb me de hele tocht ook niet alleen gevoeld, waarschijnlijk mede dankzij de moderne communicatiemiddelen van tegenwoordig.

Als een-na-laatste wil ik Elly en Frits zwaar bedanken voor de organisatie. Hun prestatie is minstens even groot als de onze.

En tot slot: een groot dankjewel aan mijn lief, die me heeft laten gaan.
Chapeau.

Naschrift

Voor mijn lief had ik thuis 4 enveloppen opgehangen, één voor zaterdag, één voor zondag, maandag en dinsdag. In elke enveloppe zat een waardebon voor een koffiekopje van het merk "Bunzlau Castle". Een soort van goedmakertje, blijk van waardering voor haar van mij of iets wat daarop lijkt. Erg verrast was dat in de tas die we voor de start ontvangen hadden een keukenhanddoekenset van hetzelfde merk zat.

Waardebon voor 1 kop naar keuze

Voor mij had ze een prachtig bos bloemen met een mooie vaas gekocht met een kaartje eraan met de mooie woorden “Goed gedaan, Trots op je, je lief”.

Ik heb me zelf inmiddels ook de vraag gesteld of ik met de wijsheid en kennis van nu andere keuzes gemaakt zou hebben. En daar is inderdaad een ding. Nu zou in direct na de start (bij licht) naar de Trintelhaven gevaren zijn en daarna verder dezelfde route. Dus volgende keer misschien niet weer achter de meute aan maar zelf na de start een plan maken. Maar ja, of de hoogmogende, ondoorgrondelijke organisatoren volgende keer weer de Trintelhaven in hun sinistere vaaraanwijzing opnemen is maar zeer de vraag.

Graag tot een volgende keer, en in de tussentijd, vaar wel!